

CIRKULÄR 14:59

Ekonomi och styrning
Ekonomisk analys
Måns Norberg m.fl.

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2014–2018

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Skattesatser 2015
- Befolkningsuppgifter per den 1 november 2014
- Länsvisa skattesatser 2015 (vid skatteväxling)
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex
- Internränta 2016
- Arbetsgivaravgifter 2015
- Datum för utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2015
- Nya instruktioner till modellen Skatter & bidrag

För perioden 2014–2018 räknar vi med att skatteunderlaget ökar knappt 24 procent, drygt en procentenhet mindre än i prognosen från oktober. Revideringarna förklaras i huvudsak av att vi nu förutser en annan utveckling av lönesumman. Beräkningarna har kompletterats med nya befolkningsuppgifter, skattesatser samt nya länsvisa skattesatser.

Observera att den definitiva utjämningen och LSS-utjämningen inte ingår i detta cirkulär. Dessa uppgifter publiceras av SCB den 8 januari. SKL kommer att publicera ett cirkulär om detta strax efter SCB:s redovisning.

Observera också att skattesatserna för vissa kommuner har rapporterats in sent till Skatteverket. Kontrollera därför prognosunderlag och modellen Skatter & bidrag att rätt skattesats för 2015 finns med. Kontakta annars SKL.

Svagare internationell utveckling och dämpad privat konsumtion skruvar ned BNP-tillväxten

Följande avsnitt om det samhällsekonomiska läget bygger på en mer utförlig beskrivning från *Ekonomirapporten. December 2014*.

Efter en stark avslutning på fjolåret har svensk ekonomi i år utvecklas förhållandevis svagt. Det främsta skälet är en fortsatt svag internationell utveckling och därmed en fortsatt svag svensk export. Svensk BNP beräknas i år växa med 1,9 procent. Nästa år ser förutsättningarna bättre ut och BNP beräknas då växa med 2,9 procent. Arbetsmarknaden har utvecklats betydligt bättre än BNP och fortsätter att generera ökad sysselsättning. Den starka ökningen av arbetskraften har dock inneburit att arbetslösheten bitit sig fast kring 8 procent. Den kommer nu successivt minska ned till omkring 6,5 procent 2016. Tack vare att ekonomin befinner sig i en återhämtningsfas växer det reala skatteunderlaget relativt snabbt, med över två procent nästa år och omkring 1,5 procent året därefter. Underskottet i den offentliga sektorns finanser minskar långsamt men stannar ändå på minus 0,5 procent 2018, betydligt lägre än det mål som riksdag och regering ställt upp för sparandet om ett plus på 1 procent. Eftersom BNP samtidigt växer innebär det inte någon ökning av den offentliga bruttoskulden i förhållande till BNP.

Omvärldens ekonomier går i otakt. I USA har tillväxten etablerat sig på en hygglig nivå och arbetslösheten har sjunkit snabbt. Utvecklingen på andra viktiga svenska exportmarknader har varit blandad. I Storbritannien har den ekonomiska utvecklingen varit förvånansvärt stark och den brittiska ekonomin förväntas visa fortsatt styrka i år och nästa år. I våra nordiska grannländer har den ekonomiska utvecklingen snarast gått i motsatt riktning. Det ekonomiska läget i euroområdet har försvagats under hösten. Året inleddes med en kvartalstillväxt av BNP på 0,5 procent, medan de två följande kvartalen endast växte med 0,1 respektive 0,2 procent. Krisen i Ukraina och de handelssanktioner med Ryssland som följt har påverkat, likväl som den svagare tillväxten i Kina och tillväxtekonomierna. Tyskland, som förväntas vara motorn i euroområdet, har på grund av den låga aktiviteten hos dess handelspartners tappat fart.

Den låga inflationen i stora delar av världen bidrar till att de stora centralbankernas styrräntor är fortsatt mycket låga. Det är inte troligt att den amerikanska centralbanken kommer att höja styrräntan förrän vid mitten av 2015. För den europeiska centralbankens del pekar det mesta mot att en räntehöjning får vänta till efter 2016. Den låga svenska inflationen under 2014 har fått riksbanken att sänka styrräntan till 0 procent och revidera ned räntebanan mycket kraftigt. Det innebär troligen att det dröjer till 2016 innan penningpolitiken börjar stramas åt och att styrräntan endast når upp till 2,5 procent vid slutet av 2018. Den svenska styrräntan kommer därmed att ligga lågt relativt räntan i USA men högt i förhållande till euroräntan.

Inte bara omvärlden går i otakt, det gäller också den svenska ekonomin. Tillväxten har dämpats markant sedan ett uppsving under andra halvåret 2013. Trots det fortsätter sysselsättning och arbetade timmar öka i god takt. Det betyder att produktiviteten utvecklas mycket svagt. I denna spretiga bild klarar sig skatteunderlaget förvånansvärt bra, med reala ökningarna runt 2 procent i år och nästa år, främst tack vare den starka ökningen av antalet arbetade timmar, men den för kommunsektorn gynnsamma prisetekniken (kommunsektorns priser stiger långsammare än löneökningarna). En relativt liten ökning av grundavdraget spelar också roll.

Den privata konsumtionen utvecklades svagare under det tredje kvartalet än beräknat, delvis förklarad av tillfälliga faktorer, och därmed blir årets ökning något långsammare än vad vi tidigare räknat med. Lägre förväntningar från konsumenterna och att 2015 startar från en lägre nivå betyder att också nästa års ökning revideras ned. Å andra sidan har hushållens inkomster utvecklats mycket gynnsamt sedan mitten av 2000-talet. Mellan 2005 och 2013 har hushållens reala disponibla inkomster vuxit med i genomsnitt 3,2 procent per år. Under samma period har hushållens konsumtionsutgifter ökat med endast 1,9 procent i genomsnitt per år. Hushållens sparande har därmed stigit mycket kraftigt. Åren 2012 och 2013 nådde hushållens nettosparkvot den högsta nivån i modern tid.

Produktivitetens utvecklingen har varit mycket svag, eller obefintlig i ett antal år. Den svaga utvecklingen inleddes redan 2006, ett par år före finanskrisen. Efter återhämtningen 2010 har produktiviteten varit i stort sett oförändrad. Vi räknar med att den återgår till att öka, men inte lika snabbt som tidigare. Det kommer att ha betydelse för såväl BNP-utvecklingen som löneökningarna på sikt.

Prisutvecklingen har under en tid varit mycket svag. Konsumentprisindex har sedan slutet av 2011 varit i stort sett oförändrat. En bidragande orsak till denna stagnation är lägre räntor, men även den underliggande inflationen (KPIF) har varit mycket låg. Kronförsvagningen i kombination med en allt starkare inhemsk efterfrågan drar efterhand upp inflationstalen.

Utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas som splittrad. Trots relativt svag tillväxt har sysselsättningen stått emot och utvecklats förvånansvärt bra. Samtidigt har antalet personer i arbetskraften fortsatt att växa. På sikt är det naturligtvis bra, men med den begränsade efterfrågan på arbetskraft har det inneburit att arbetslösheten har bitit sig fast runt 8 procent. Vi räknar dock med att arbetslösheten sjunker under 2015. Det är det stora tillskottet av utrikes födda som gjort det möjligt för arbetskraften och sysselsättning att öka snabbt sedan 2005. Födda utanför Europa utgör en betydande andel av sysselsättningsökningen. Gruppen svarade för 135 000 av ett totalt plus på 240 000 personer.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BNP*	1,3	1,9	2,9	3,2	2,3	1,9
Sysselsättning, timmar*	0,4	2,1	1,5	1,1	0,7	0,4
Arbetslöshet, nivå	8,0	7,9	7,4	6,6	6,5	6,5
Timlön, nationalräkenskaperna	2,0	2,0	3,0	3,2	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
Konsumentpris, KPIX	0,5	0,1	0,9	1,8	1,9	1,9
Konsumentpris, KPIF	0,9	0,5	1,3	1,9	2,0	2,0
Konsumentpris, KPI	0,0	-0,2	0,6	2,1	3,2	3,1
Realt skatteunderlag**	1,5	1,6	2,4	1,8	1,5	1,2

*Kalenderkorrigerad utveckling.

**Korrigerat för regeländringar.

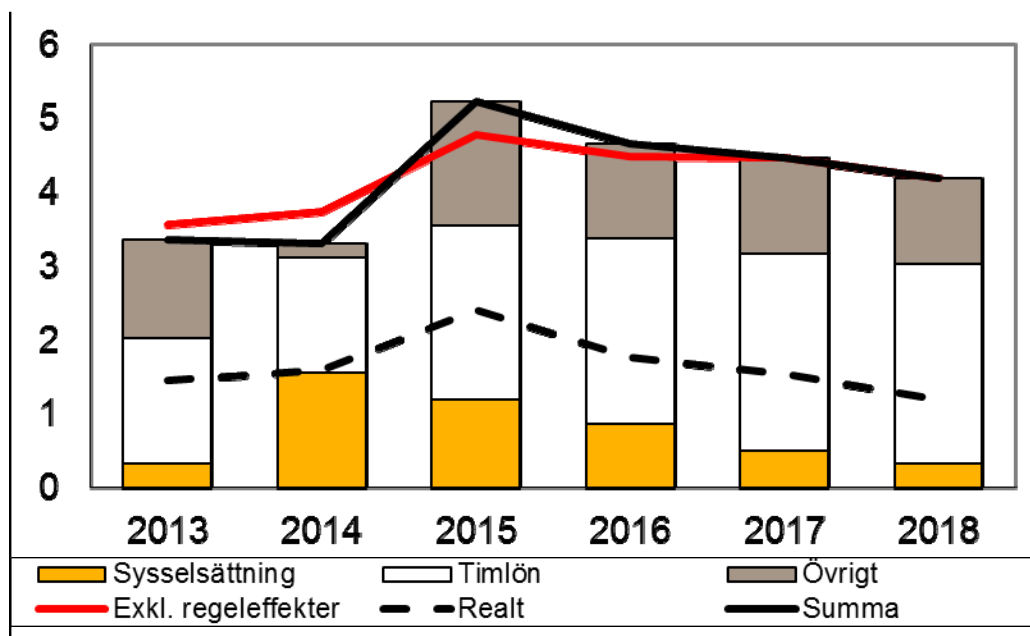
Skatteunderlaget skjuter fart 2015

Det slutliga taxeringsutfallet visade att skatteunderlagstillväxten år 2013 var lite lägre än vi räknade med i prognosen från den 2 oktober. Prognosen för år 2014–2018 bygger på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas ovan.

Efter ett par år där skatteunderlagets ökning hållits tillbaka av måttlig sysselsättningsutveckling (2013) och den automatiska balanseringen av allmänna pensioner (2014) ser det ut att skjuta fart nästa år (diagram 1). Det är flera faktorer som bidrar till att ökningstakten blir högre 2015 än 2014. Dels blir indexeringen av pensionerna högre samtidigt som vi förutser större löneökningar. Dessutom påverkas utvecklingen av ändringar i skattelagstiftningen; i motsats till 2014 sker inte någon höjning av grundavdragen för pensionärer 2015 men avdragsrätten för pensionssparande minskar.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL.

Skatteunderlaget fortsätter att växa i god takt perioden ut. Ökningstakten avtar dock efter 2015, främst till följd av att arbetade timmar inte längre ökar i samma utsträckning i och med att konjunkturuppgången beräknas övergå till en situation med en ekonomi i balans 2016.

Revideringar jämfört med oktoberprognosen

I enlighet med det slutliga taxeringsutfallet är skatteunderlaget år 2013 nedjusterat jämfört med prognosen från den 2 oktober. Utvecklingen 2014 är nedreviderad till följd av att ny statistik visar något svagare utveckling av flera inkomstslag än de som låg till grund för oktoberprognosen.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013–2018
SKL, dec	3,4	3,3	5,2	4,7	4,5	4,2	28,0
Reg, okt	3,7	3,3*	4,6*	5,5	5,3	4,6	30,2
SKL, 2 okt	3,5	3,5	5,1	5,1	4,8	4,5	29,5
ESV, sep	3,5	2,9	4,3	4,8	4,8	4,3	27,4

*Uppräkningsfaktor för utbetalning av kommunalskatt år 2015, enligt S+MP-regeringens beslut den 30 oktober. Regeringen utnyttjade den möjlighet som lagen ger att valår revidera uppräkningsfaktorerna efter utgången av september, dock senast en vecka efter att budgetpropositionen har lämnats till riksdagen.

Källa: Ekonomistyrningsverket, regeringen, SKL.

I samband med att Nationalräkenskaperna för tredje kvartalet publicerades gjordes också en revidering av nationalräkenskaperna historiskt. De reviderade nationalräkenskaperna visar att produktivitetstillväxten i ekonomin har varit betydligt svagare de senaste åren än enligt tidigare statistik och i princip är kvar på 2006 års nivå. Detta indikerar att förutsättningarna för produktivitetstillväxter i svensk ekonomi, och därmed utrymmet för lönehöjningar, är mindre än vi tidigare trott. Mot den bakgrunden bygger vår aktuella kalkyl på lägre **lönehöjningar** än den förra åren fram till 2018, vilket är huvudförklaringen till att vi reviderat ner skatteunderlagstillväxten 2016–2018. I viss mån bidrar även en svagare sysselsättningsutveckling och lägre inflationstal till nedrevideringen.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

Under valår med regeringsskifte har den tillträdande regeringen rätt att ändra uppräkningsfaktorerna senast en vecka efter att budgetpropositionen lämnats till riksdagen. Den nuvarande regeringen utnyttjade i oktober den rätten och beslutade om uppräkningsfaktorer som bygger på bland annat en höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år, i enlighet med regeringens budgetproposition för 2015. Det är huvudförklaringen till att regeringens prognos visar mindre ökning av skatteunderlaget år 2015 än SKL:s (baserad på den budgetmotion från Alliansen som riksdagen beslutat). Åren 2016–2018 visar regeringens prognos snabbare skatteunderlagstillväxt än SKL:s, främst till följd av snabbare ökning av arbetade timmar samt lägre grundavdrag, men det har också betydelse att regeringen räknar med större ökning av pensionsinkomsterna.

Jämfört med den prognos Ekonomistyrningsverket (ESV) presenterade i september visar SKL:s prognos högre ökningstal 2014–2015. Främsta förklaringen är att SKL prognostiserar snabbare sysselsättningsuppgång och större ökning av pensionsinkomster, samt att ESV inte räknat med avvecklingen av avdragsrätten för pensionssparande 2015. Efter 2015 visar ESV:s prognos snabbare skatteunderlagstillväxt än SKL. Det förklaras delvis av större löneökningar i ESV:s kalkyl och delvis av mindre ökning av grundavdragen.

Slutavräkningar 2013–2015

Slutavräkning 2013

Enligt taxeringsutfallet blir slutavräkningen av 2013 års skatteintäkter –353 kronor per invånare den 1.11.2012. Avräkningen regleras i januari 2015. SKL:s decemberprog-

nos 2013, som enligt riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning låg till grund för bokslutet för 2013, gav en avräkning på –244 kr/invånare. Detta medför en korrigeringspost på –109 kr per invånare som påverkar bokslut 2014. Ingen förändring från föregående cirkulär (14:53) således.

Slutavräkning 2014

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation 4:2, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december. Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2013 och 2014 uppgår till 3,9 procent och 2,7 procent enligt *Budgetpropositionen för år 2014*. Uppräkningsfaktorerna innebär en något lägre uppräkning än förbundets prognos. Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2014 blir 7 kr per invånare den 1.11 2013. Jämfört med vår prognos i oktober (cirkulär 14:53) är det en försämring med 78 kronor.

Slutavräkning 2015

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer uppgår till 3,3 respektive 4,6 procent. Uppräkningsfaktorerna innebär en lägre uppräkning än SKL:s prognos enligt detta cirkulär. Regeringens lägre bedömning gör att vår prognos på slutavräkningen 2015 blir positiv med 241 kr per invånare den 1.11 2014. Jämfört med vår senaste prognos (cirkulär 14:53) är det en försämring motsvarande 81 kronor per invånare.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos är det möjligt 2014. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.¹

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Snitt 10 år	3,8	3,9	3,9	4,0	4,0	3,9
Årlig	3,6	3,7	4,8	4,5	4,5	4,2
Differens	–0,2	–0,1	0,8	0,5	0,5	0,3

Skattesatser och skatteväxlingar 2015

Inför 2015 höjer 24 kommuner skattesatsen medan 4 kommuner sänker den. I 3 län skatteväxlar kommunerna och landstingen, då verksamhet flyttas från kommunerna till regional nivå. Detta innebär sänkt skattesats i kommunerna och motsvarande höjd skattesats i landstingen. I ett län görs en motsvarande överföring men utan att formell

¹ Se *RUR i praktiken*, SKL 2013, www.skl.se. Klicka på Klicka på Ekonomi, juridik, statistik–Ekonomi –God ekonomisk hushållning.

skatteväxling äger rum. Totalt innebär detta att kommunalskatten kommer att vara lägre 2015 än den var 2014 i 38 kommuner.

Medelskattesatsen i kommunerna ökar med 5 öre, till 20,63 exklusive Gotland. De kommunvisa skattesatserna för 2015 finns på www.scb.se, under Offentlig ekonomi.

Även den länsvisa skattesatsen ändras för kommunerna i Kronoberg, Jämtland och Örebro län på grund av skatteväxlingar. De nya länsvisa skattesatserna för 2015 i dessa tre län syns i tabell 4.

Tabell 4. Nya länsvisa skattesatser 2015 för kommunerna i Kronoberg, Örebro och Jämtland

	Kronoberg	Örebro	Jämtland
Länsvis 95%	19,77	19,00	20,17
Länsvis 85%	17,70	16,93	18,10
Länsvis 60%	12,54	11,77	12,94

Befolkningsuppgifter per den 1.11.2014

Den 8 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) befolkningsuppgifter per 1 november 2014. Dessa påverkar intäkterna i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag/avgift. Den prognostiserade medelskattekraften 2015 blir cirka 120 kr per invånare lägre på grund av att antalet invånare enligt utfallet var 1 884 fler än vår förra prognos, dvs. det beräknade skatteunderlaget divideras med ett något större antal personer. Kommuner som erhåller bidrag i inkomstutjämningsen kommer att få lägre ersättning och kommuner som betalar avgift kommer att betala en större avgift på grund av detta. I tabell 5 syns befolkningsutfall och prognos samt medelskattekraft som ligger till grund för beräkningarna i Prognosunderlag K 2014–2018 14059.

Tabell 5. Befolkning i riket, utfall och prognos per november samt medelskattekraft 2013–2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Utfall	9 633 589	9 737 559				
Prognos			9 846 981	9 951 720	10 043 584	10 128 977
Förändring, %		1,08 %	1,12 %	1,06 %	0,92 %	0,85 %
Medelskattekraft						
Regeringens fastställda	193 793	196 651	203 626			
SKL:s prognos	192 225	196 772	204 794	212 037	219 247	226 365

Regleringsbidrag/avgift

SKL har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämningsen för åren 2015 till 2018 (tabell 6 och 7). Bedömningen bygger på:

- Vår skatteunderlagsprognos, som påverkar omslutningen i inkomstutjämningsen
- Anslaget kommunalekonomisk utjämningsen
- Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2014 och 2015
- Befolkningsstatistik per 1 november 2014

Regleringsposten påverkas av omslutningen i inkomstutjämningsystemet, vilket påverkas av såväl vår skatteunderlagsprognos som utfallet i befolkningsstatistiken. Befolkningsstatistiken påverkar även omfördelningen via strukturbidraget och införandebidraget, då dessa beräknas i kronor per invånare. I och med skatteväxlingar i tre län har anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskat med 60 miljoner kronor för kommunsektorn, vilket vägs upp av att den länsvisa skattesatsen i dessa tre län sänkts.

Tabell 6. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2015 till 2018

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2018
Inkomstutjämning, netto (+)	60 409	63 611	66 476	69 265
Strukturbidrag (+)	1 916	1 937	1 958	1 976
Införandebidrag (+)	778	173	48	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	63 117	65 721	68 482	71 241
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	62 766	62 113	63 476	64 253
Differens → Regleringspost (2)-(1)	-351	-3 608	-5 006	-6 988

Tabell 7. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2015 till 2018

Kronor per invånare

	2015	2016	2017	2018
Inkomstutjämning, netto (+)	6 204	6 460	6 680	6 896
Strukturbidrag (+)	197	197	197	197
Införandebidrag (+)	80	17	5	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	6 482	6 674	6 881	7 093
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	6 446	6 308	6 378	6 397
Differens → Regleringspost (2)-(1)	-36	-366	-503	-696

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I våra kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2013–2018. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t.ex. i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKL:s kalkyler.

Tabell 8. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Arbetskraftskostnader*	1,027	1,027	1,028	1,030	1,032	1,033
Övrig förbrukning	1,011	1,014	1,019	1,024	1,025	1,026
Prisförändring	1,022	1,023	1,025	1,028	1,030	1,031

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och

avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Det sker en kontinuerlig ökning av kvaliteten på arbetsinsatsen, bland annat till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner. Vi betraktar denna kvalitetsökning som en volymförändring och inte som en prisförändring, därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av vår prognos för KPIX, dvs. konsumentprisindex exklusive räntekostnader för egnahem, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Information till kommuner i Kronobergs och Jämtlands län

Kostnadsutjämnningen för kommunerna enligt detta cirkulär bygger på samma prognos som tidigare budgetförutsättningar, dvs. SCB:s prognos från oktober. I detta cirkulär är dock prognosen omräknad för kommunerna i Kronobergs och Jämtlands län utifrån beslut om skatteväxling för kollektivtrafik. Detta betyder att alla kommunerna i länet får samma standardkostnad, i kronor per invånare, i modellen för kollektivtrafik. Observera att dessa beräkningar fortfarande bygger på ett prognosticerat utfall. Det faktiska utfallet presenteras av SCB den 8 januari.

PO-pålägg 2015

PO-pålägget för kommuner beräknas till **38,46 procent** av lönesumman 2015, vilket är oförändrad nivå jämfört med år 2014, och också oförändrade uppgifter jämfört med det tidigare publicerade preliminära PO-pålägget.

Arbetsgivaravgifterna enligt lag är sammantaget oförändrade för år 2015, 31,42 procent.

Premien för avtalsförsäkringarna beräknas till 0,21 procent av lönesumman år 2015. Premierna för AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkringen är fastställda till noll procent, medan premien för trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL) uppgår till 0,01 procent på lönesumman. För tjänstegrupplivförsäkringen (TGL-KL) som administreras av KPA uppgår premien till 0,10 procent av lönesumman år 2015. Premien för omställningsförsäkringen (KOM-KL) är schablonberäknad till 0,10 procent på lönesumman.

Förbundet rekommenderar ett oförändrat kalkylerat pålägg avseende avtalspensioner på 6,83 procent 2015 för kommunerna. Sammantaget resulterar detta i ett PO-pålägg på 38,46 procent av lönesumman år 2015.

Riksdagen har beslutat om ramarna för budgeten enligt Alliansens motion med oförändrad arbetsgivaravgift för unga. Det innebär att den nedsatta arbetsgivaravgiften för ungdomar, som inte fyllt 26 år vid årets ingång, kvarstår; och år 2015 är arbetsgivaravgiften enligt lag 15,49 procent. Inklusivt premier för avtalsförsäkringar och avgiftsbestämd pension blir totala arbetsgivaravgiften för ungdomar 21,29 procent.

Alliansen har ett förslag med en ytterligare sänkning av arbetsgivaravgiften för ungdomar under 23 år, samtidigt som de som fyllt 25 år får full avgift. Detta förslag är taget som ett tillkännagivande till riksdagen och innebär ett ”uppdrag” till regeringen att skriva fram ett sådant lagförslag för riksdagen att ta ställning till. Det är ännu oklart när detta kan bli aktuellt.

För anställda som vid årets ingång fyllt 65 år är arbetsgivaravgiften enligt lag 10,21 procent (ålderspensionsavgiften), ingen avgift för avtalsförsäkringar förutom TFA (0,01 %). Premie för avgiftsbestämd pension av 5,59 procent betalas vanligen fram till 67 år. För anställda födda 1937 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter, eftersom dessa årgångar är helt kvar i det gamla pensionssystemet.

Den av regeringen föreslagna särskilda löneskatten på de äldres arbetsinkomster införs inte.

Se Bilaga 1 för kommunernas arbetsgivaravgifter för 2014 och 2015.

Internränta 2016

SKL brukar ange en internränta som kan användas i budgetsammanhang vid beräkning av kapitalkostnader (avskrivningar + internränta). Denna sätts utifrån den ekonomiska konjunkturbedömningen i december två år innan aktuellt år, och utgår från prognosen över den tioåriga statsobligationsräntan. Enligt decemberprognosen kommer den långa räntan att uppgå till 2,4 procent år 2016. Enligt denna metod blir därför den föreslagna internräntan avseende år 2016 2,4 procent.

Det innebär en marginellt lägre ränta än 2014 och 2015 då internräntan var 2,5 procent. Observera att internräntan avseende år 2015 först föreslogs till 3,2 procent men mot bakgrund av det faktiska ränteläget föreslogs i höstas att internräntan avseende år 2015 om görligt istället skulle vara oförändrad jämfört med år 2014.

Det exceptionella låga ränteläget har varit svårprognosticerat. Det kan dock vara lämpligt att påminna om att den mest rättvisande internräntan är att göra en bedömning av den egna genomsnittliga räntekostnaden för kommunens externa upplåning.

Mot bakgrund av detta har vi för avsikt att se över metoden för att föreslå internränta, vilket vi återkommer till under våren 2015. Om ni är intresserade att vara med i detta arbete som referenspersoner är ni välkomna att ta kontakt med Siv Stjernborg, 08-452 77 51 eller Anders Nilsson, 08-452 76 42.

Utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2015

Skatteverkets utbetalningar av skatter och bidrag under år 2015 görs den tredje vardagen efter den 17:e varje månad, datumen framgår av tabell 9. Slutavräkningen för 2013 års skatteintäkter justeras i samband med januari månads skatteutbetalning.

Tabell 9. Utbetalnings- och bokföringsdag för preliminära skatter och bidrag 2015

	Utbetalningsdag	Bokföringsdag		Utbetalningsdag	Bokföringsdag
Jan	21	22	Jul	22	23
Feb	20	23	Aug	20	21
Mar	20	23	Sep	22	23
Apr	22	23	Okt	21	22
Maj	20	21	Nov	20	23
Jun	23	24	Dec	22	23

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2014–2018

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2014–2018” på vår webbplats skl.se. Välj Ekonomi, juridik, statistik och klicka på Ekonomi/Budget och planering/Skatteunderlagsprognos.

Genom att i Excel-filen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin kommun.

I filen prognosunderlag redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2014–2018. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i filen. På vår webbplats finns en tabell som innehåller vissa riktade statsbidrag samt regleringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Av tabellen framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i prognosen eller inte. Tabellen hittas på skl.se Ekonomi, juridik, statistik/Ekonomi/Budget och planering/Statsbidrag, specificering. Underlaget kommer att uppdateras då en mer detaljerad specifikation av statsbidragen finns tillgänglig.

Från och med 2012 redovisas även intäkter från fastighetsavgiften i filen prognosunderlag. Fastighetsavgiften påverkas inte av våra skatteunderlagsprognoser.

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 14:53) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Nya skattesatser 2015
- Utfall befolkningsstatistik 1 november 2014
- Justerat anslag för kommunalekonomisk utjämning (pga. skatteväxling)
- Nya länsvisa skattesatser (för kommuner som skatteväxlar)
- Ny prognos på kostnadsutjämning (för kommuner som skatteväxlar)

Beräkningarna bygger i övrigt på att befolkningen i varje kommun utvecklas i takt med riksprognosen.

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2014–2018 med hjälp av modellen ”Skatter & bidrag”

Med hjälp av modellen kan du se kommunens intäkter efter olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska föras in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är 1 750 kronor.

Kommuner som *inte* haft modellverktyget under 2014 gör beställningen via vår beställningsblankett. Beställningsblanketten kan hämtas från vår webbplats skl.se under

område Ekonomi (under Ekonomi, juridik, statistik), Budget och planering, Skatter & bidrag K. **Spara den först på Din dator innan Du fyller i den!**

Blanketten kan sedan e-postas till mans.norberg@skl.se.

Uppdatering av beställaruppgifter för *gamla* användare

Om kommunen har bytt kontaktperson/beställare och/eller faktureringsadress sen senaste beställningen behöver vi snarast få de nya uppgifterna. De sänds till Birgitta Westlund, birgitta.westlund@skl.se, så snart som möjligt.

Kurs i utjämningsystemet och modellen ”Skatter & Bidrag”

För nytillkomna användare erbjuder vi onsdagen den 18 mars årets första kurs i Utjämningsystemet och modellen Skatter & bidrag. Förmiddagen ägnas åt en genomgång av utjämningsystemets grunder plus eventuella aktuella frågor med koppling till systemet.

Eftermiddagen vigs åt modellen Skatter & bidrag, med praktiska övningar och möjlighet till att arbeta med egna frågor med stöd/handledning.

Plats Lexicon, Klarabergsviadukten 70, Stockholm

När Onsdagen den 18 mars, kl. 09:30–16:00

Preliminärt program

Vid ankomst: Kaffe och smörgås (från ca 09.00)

09.30–12.00 Utjämningsystemet

12.00–13.00 Lunch

13.00–16.00 Modellverktyget ”Skatter & bidrag”

Kostnad 1 800 kr per person inklusive lunch, men exklusive moms.

Anmälan via e-post till Birgitta Westlund (birgitta.westlund@skl.se) eller tfn 08-452 77 53 senast den 1 mars. Platsantalet är begränsat. Ange särskilt fakturaadressen.

Mer information om kursens innehåll kan du få av Måns Norberg, kontaktuppgifter finns längre ned.

Uppdatering av modellen ”Skatter & bidrag”

Kommuner som använder den förenklade uppdateringen laddar ner filen:

Uppdateringsfil-14059nr9.xls

från sidan www.skl.se/modellensob. Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Kommuner som uppdaterar modellen manuellt behöver göra nedanstående förändringar i **blad 2 Indatabladet**. För att ändra i modellen *måste man ta bort bladets skydd*. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Granska och väljer Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver ”kommun”.

- Skriv in SKL:s skatteunderlagsprognos i cellerna B9 till G9. Beloppen syns i tabell 2, rad 1.
- Skriv in följande formel i cell B9: =B11.

- Skriv in rikets befolkning per 1.11 2014 samt prognosen för åren 2015–2017 i cellerna D26–G26. Värdena finns i ”Prognosunderlag K 2014–2018 14059”, cellerna D42–G42.
- Skriv in kommunens befolkning per 1.11 2014 samt förbundets prognos för åren 2015–2017 i cellerna D29–G29. Uppgifterna finns i ” ”Prognosunderlag K 2014–2018 14059”, cellerna D44–G44.
- Skriv in ny statsbidragsram för åren 2015 till 2018 i cellerna D32–G32. Beloppen är: 62 766,321; 62 113,321; 63 476,321; 64 253,321
- Skriv in beloppen för inkomstutjämningsbidraget netto åren 2015 till 2018 i cellerna D35–G35. Beloppen är: 60 408,983; 63 610,785; 66 475,783; 69 264,706
- Skriv in strukturbidraget 2015–2018 i cellerna D42–G42. Beloppen är: 1 915,912; 1 937,441; 1 958,054; 1 976,127
- Skriv in införandebidraget 2015–2018 i cellerna D45–G45. Beloppen är: 778,202; 172,737; 48,284
- Skriv in ny prognos för konsumentprisindex i cellerna B55–G55. Värden finns i tabell 1, rad 8
- Lägg in kommunens förändring av skattesatsen 2015 i cell D58. **Detta gäller endast kommuner som förändrar skattesatsen 2015.** Även förändring med anledning av skatteväxling med landstinget ska ingå. Det är **den totala förändringen** jämfört med 2014 som ska skrivas in. En höjning med 10 öre skrivs 0,10. En sänkning skrivs med minustecken framför. Glöm inte att aktivera en eventuell skatteförändring genom att välja ”Förändrad” på knappen Skattesats på bladet Totala intäkter.
- Kommuner som skatteväxlar med landstingen 2015 måste även ändra de länsvisa skattesatserna i cellerna D60–D62. **Det är hela den nya skattsatsen som ska skrivas in**, se tabell 4.
- Kommunerna i **Kronoberg och Jämtland** skriver in ny prognos för kostnadsutjämnningen 2015 i cell D65. Värdet finns i ”Prognosunderlag K 2014–2018 14059”, cell D22. Om någon kommun kan komma i fråga för eftersläpningsersättningar ska formeln se ut som tidigare, dock med nytt belopp.

Dessutom måste följande ändringar göras i **blad 1 Totala intäkter**:

- Skriv in SKLs prognos över avräkningen på 2014 års inkomster i cell H30 (7 kr/inv.).
- Skriv in SKLs prognos över avräkningen på 2015 års inkomster i cell I32 (241 kr/inv.).

Efter att ha gjort ändringen *bör skyddet återinföras* genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord återigen skriver in ordet ”kommun”.

Information om tidpunkter under 2015

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik, statistik. Klicka på Ekonomi. Länk till sidan Ekonomikalendern finns en bit ner på sidan, under rubriken Läs vidare.

Har du aktiverat prenumeration från vår nya webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på skl.se och välj Prenumerera på webbinnehåll. Länken ligger i den grå sidfoten längst ner på sidan.

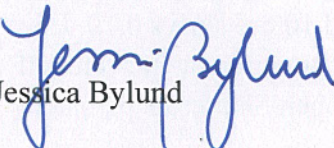
Under vårt område Ekonomi finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

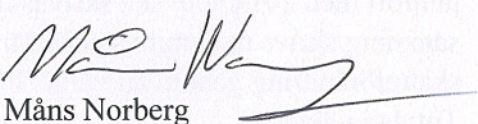
Frågor om detta cirkulär kan ställas till Måns Norberg (modellen Skatter & bidrag, skatteväxlingar) 08-452 77 99, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Håkan Hellstrand (samhällsekonomi) 08-452 78 19, Anders Folkesson (utjämningsystemet) 08-452 73 37, Siv Stjernborg (internränta, arbetsgivaravgifter) 08-452 77 51, Per Sedigh (prisindex) 08-452 77 43, Kajsa Jansson (arbetsgivaravgifter) 08-452 78 62. Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Avdelningen för ekonomi och styrning

Sektionen för ekonomisk analys

Jessica Bylund

Måns Norberg

Bilagor

Bilaga 1: Arbetsgivaravgifter för kommuner år 2015

”Prognosunderlag-K-2014-2018-14059.xls”, finns på vår webbplats via följande länk:
<http://www.skl.se/ekonomijuridikstatistik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlag/sprognos.1355.html>